

Vežba – Gde stojiš ?

U toku pripreme na flichartu se ispišu tvrdnje (po jedna na svakom listu), a u prostoru se postavi kontinuum sa natpisom « Slažem se » sa jedne i « Ne slažem se sa druge strane ».

Tvrđnje se čitaju glasno jedna po jedna. Posle svake tvrdnje učesnici se pozicioniraju u prostoru u zavisnosti da li se sa datom tvrdnjom slažu ili ne slažu. Što su bliži krajevima kontinuma to je njihov stav intezivniji. Posle pozicioniranje podstaći nekoliko učesnika sa svake strane da obrazlože svoj stav. Odgovore zapisivati na flipchartu. Nakon vežbe ostaviti prostor za debriefing i diskusiju na pitanja : Šta Vam je bilo zanimljivo tokom ove vežbe ? Šta Vas je iznenadilo ? Šta možemo da zaključimo o ulozi LS u procesu učešća javnosti ?

Tvrđnje :

- Ako su građani nezinteresovani ne treba organizovato javne rasprave.
- Ako tokom javne rasprave promenimo sopstvenu ideju, mi gubimo autoritet.
- Za odluke i procese u zajednici, pored vlasti, odgovorni su i građani.
- Oni koje se uključuju « sa strane » samo nam kvare posao.
- Lokalna samouprava mora da povede javnu raspravu i kad su u pitanju izuzetno stručne teme.
- Najbolji način za donošenje odluka je participativni način.
- Uključivanje javnosti je skuplja dara nego mera.

Simulacija – javna rasprava „Izgradnja parka u Sivogradu“

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

Struktura aktivnosti:

- **Uvod u aktivnost i kontekst simulacije– 5 min**
- **Izbor facilitatora procesa javne rasprave– 2 min**
- **Ulazak u uloge i primprema za javnu raspravu– 5 min**
- **Javna rasprava – 40 min (pokazati na završnih 5 minuta)**
- **Izlaženje iz uloga – 3 min**
- **Debriefing u velikoj grupi, sa zaključkom o ulozi OCD – 15 min**
- **Dodati o ulozi OCD kao “watchdog” – 10 min**

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Facilitator javne rasprave

Vi ste nezavisni konsultant angažovan da facilitaora process javne rasprave. Vaš zadatak je da obezbedite uslove da se dijalog tokom rasprave odvija nesmetano i u konstruktivnij atmosferi. Na početku pozdravite okupljene, podsetite ih na cilj javne rasprave i uvedite neka osnovna pravila rada (medjusobno slušanje, javljanje za reč, ograničite vremenski izlaganja učesnika). Nakon toga na početku dajte uvodnu reč gradonačelniku, a zatim pratite prirodni tok procesa.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Gradonačelnik

Ovo je predizborna godina i pred kraj Vašeg prvog mandata želeli biste da pokažate rezultate svoga rada građanima Sivograda. Rekonstrukcija centralnog parka koja bi bila podržana od Fonda za lokalni razvoj EU odlična je prilika da se napravi nešto „vidljivo i opipljivo“ što će podići vaš rejting među građanima. Kao dete i Vi ste se igrali u tom parku i dobro se sećate kako je park nekada izgledao. Odlučili ste da raspišete javnu raspravu na ovu temu i pozovete predstavnike građana i lokalnih organizacija civilnog društva da biste se dogovorili oko budućeg projekta rekonstrukcije. Ipak, budući da je ovo prvi put da organizujete javnu raspravu o nekom projektu opštine imate i bojazan da će to urušiti vaš ugled odlučnog političara.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Savetnik za odnose javnošću

Rekonstrukcija centralnog parka je svakako plus za imidž grada i opštinske uprave, ali Vi biste lično želeli nešto sasvim durgo – hteli biste da vidite jedan pravi moderni Šoping Centar na mestu dosadašnjeg parka. Verujete da bi to donelo jednu novu dinamiku u gradskom jezgru, ali i zaposlilo veći broj vaših sugrađana. Pokušaćete da ubedite gradonačelnika da je vaša ideja dugoročno bolja, mada ste svesni da je za izgradnju Šopping Centra potrebno duplo više vremena.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Načelnik odeljenja za finansije

Vi ste rukovodilac sektora za finansije u Vašoj opštini i uključeni ste u sve aktivnosti planiranja opštinskog budžeta i projektnih predloga. Privatno, podržavate ideju rekonstrukcije parka, ali se pitate da li bi se taj novac mogao utrošiti na nešto pametnije u gradu, kao na primer – rešavanje problema sa podzemnim vodama. Istovremeno, podržali biste svaku aktivnost koja će dovesti do popunjavanja opštinskog budžeta i privlačenja inostranih fondova.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Direktor javnog zelenila

Nakon što Vam je gradonačelnik saopštio ideju o rekonstrukciji Centralnog gradskog parka, Vaša glavna potreba je da vidite šta će to značiti za posao Javnog zelenila, budući da će Vaša služba biti odgovorna za realizaciju tog projekta. Istovremeno, projekat rekonstrukcije predstavlja za Vas pravi profesionalni izazov i priliku da podignite ugled Gradskog zelenila u gradu.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Omladinska organizacija Perspektiva

Vi ste najaktivnija omladinska organizacija u Sivogradu i bavite se organizacijom letnjih kampova za mlade, kao i međunarodnih omladinskih razmena koristeći EU fondove. Veoma podržavate ideju rekonstrukcije gradskog parka u kome želite da vidite više sadržaja za mlade. Spremni ste da razgovarate sa drugim organizacijama o zajedničkom nastupu na predstojećoj javnoj raspravi.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Lokalna Transparentost

Vaša organizacija se bavi promocijom ljudskih i manjinskih prava u vašoj sredini, i veoma često nailazite na nerazumevanje predstavnika lokalnih vlasti. Ideju o rekonstrukciji gradskog parka vidite pre svega kao priliku za aktiviranje građana. Vaš interes je da se trošenje evropskih fondova stavi pod lupu javnosti, kako bi se sprečila svaka mogućnost korupcije i pronevere. Spremni ste da razgovarate sa drugim organizacijama o zajedničkom nastupu na predstojećoj javnoj raspravi.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Udruženje Samostalnost

Vi ste udruženje koje zastupa interes osoba sa invaliditetom u Vašem gradu. Imate preko 2.000 članova i boriti se protiv svih barijera za osobe sa invaliditetom u Vašem okruženju. Načelno, podržavate rekonstrukciju gradskog parka, vodeći računa o interesima vaših članova. Spremni ste da razgovarate sa drugim organizacijama o zajedničkom nastupu na predstojećoj javnoj raspravi.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Udruženje Minimum Tri

Vi ste udruženje koje su osnovali roditelji sa troje ili više dece. Vaša osnovna ideja delovanja je promocija porodičnih vrednosti i povećanje nataliteta u Vašem gradu. Organizujete radionice i seminare za roditelje, a voleli biste da budući gradski park ima dovoljno prostora za decu, kao i „Porodičnu fontanu“ – simbolično prikazujući značaj porodice za prosperitet Vašeg grada. Spremni ste da razgovarate sa drugim organizacijama o zajedničkom nastupu na predstojećoj javnoj raspravi.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Kristina

Imaš 15 godina i ideš u gimnaziju. Provodiš vreme uglavnom kod kuće slušajući svoju omiljenu muziku. Tvoja ideja je da bi budući park trebalo da ima prostor za koncerte gde bi mladi ljudi mogli da vide svoje omiljene bendove.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Jovana

Ti imаш 24 godine i studiraš medicinu u glavnom gradu. Svaki put kada se vратиш kod svojih u Sivograd pomisliš „o, kako bi ovo mogao biti lep grad samo da ima više zelenila“. Oduševila te je ideja o renoviranju centralnog gradskog parka i ti bi volela da se u njemu nađe više novozasađenih stabala koja bi u budućnost prerasla u jedno priyatno mesto za odmor. Konačno, možda bi park trebalo da postane Botanička bašta?

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Milanka

Vi ste profesorka biologije u lokalnoj srednjoj školi i majka troje dece. Vaš san je da se Centralni gradski park konačno renovira i da u njemu bude dovoljno kvalitetnih sadržaja za decu i roditelje. Voleli biste i više čistoće u samom parku, ali i u gradu uopšte.

Konteskt javne rasprave:

Sivograd je poznati industrijski grad u vašoj zemlji, koji je pored razvijene male privrede, nažalost, poznat i po nedostatku zelenih površina u gradu. Centralni gradski park u lošem je stanju i nije doživeo veću rekonstrukciju još od svoje izgradnje (skoro 30 godina). Sportsko igralište koje je nekada bilo izvor lokalnih sportskih talenata u potpunosti je uništeno, dečija igrališta ostala su sa minimumom funkcionalnih sprava za igru, a stariji sugrađani nemaju adekvatan prostor za svoje aktivnosti.

Ove godine, koja je i predizborna, ukazala se prilika da opština aplicira za fond lokalnog razvoja kod Evropske komisije, ali je uslova da se odluka o projektu donose na participativan način, uključujući zainteresovane građane i predstavnike organizacija civilnog društva. Ideja Gradonačelnika je da se ovaj fond upotrebi za rekonstrukciju Centralnog gradskog parka. U tu svrhu Gradonačelnik je uputio poziv za javnu raspravu svim zainteresovanim građanima i lokalnim organizacijama civilnog društva.

VI STE Milutin

Vi ste već odavno u penziji , ali ste veoma aktivni u pogledu životnih aktivnosti. Često organizujete druženja penzionera iz Vašeg grada, volite pecanje i naravno – šah. Podržavate renoviranje gradskog parka, ali biste voleli da u njemu bude više mesta za penzionere.

Pitanje za debriefing (zapisivati odgovore na flipchartu)

- Kako ste se osećali tokom procesa?
- Pitanje za Organizacije civilnog društva (OCD): Kako ste videli svoju ulogu u ovom procesu?
- Pitanje za predstavnike lokalne samouprave i građane: Kako ste vi videli ulogu OCD-a?
- Šta biste uradili drugačije kao OCD? U fazi pripreme javne rasprave? Tokom javne rasprave? Nakon javne rasprave?
- Koja je uloga OCD u realnosti u procesu učešća javnosti? (izlistajte na flip čartu)